

Styrelseärende

Diarienummer NVAAB 2021/90

Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB

Tertial 1 2022 - uppföljning och prognos

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta att:

- fastställa tertialuppföljning 1 inklusive prognos för 2022

Sammanfattning

Bolagets bedömning av måluppfyllelsen bedöms som gott, samtliga mål anses bli uppfyllda. Bolaget jobbar aktivt med diverse aktiviteter som främjar måluppfyllelsen långsiktigt. Bolaget levererar tjänster med god kvalitet och ger medborgare trygg VA- och avfallsförsörjning.

Resultatet för årets första fyra månader uppgår för avfallskollektivet till +6,0 miljoner kronor och för VA-kollektivet till +2,6 miljoner kronor. Detta är 3,5 respektive 4,7 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Då skulden till avfallskollektivet vid årsskiftet uppgick till 25 miljoner kronor föreslås en sänkning av taxan från 1 juli. Avfallskollektivets helårsresultat bedöms bli cirka 2 miljoner kronor lägre än budgeterat. Trots att taxan föreslås att sänkas från halvårsskiftet, pekar prognosen på ett positivt resultat på drygt 5 miljoner kronor.

För VA-kollektivet sänks den totala intäktsprognosen med drygt 2 miljoner kronor jämfört med budget, främst på grund av att aktiverat arbete inte beräknas komma upp till budgeterade nivåer. Den låga bemanningen påverkar även drift- och personalkostnaderna som sänks med drygt 4 miljoner kronor.

Arbetet med att aktivera de stadsbyggnadsprojekt som övertogs från Nacka kommun 2020 har påbörjats under tertialet, prognosen är att dessa projekt kommer att påverka upplösning av anläggningsavgifterna med cirka 2 miljoner kronor och avskrivningarna med drygt 6 miljoner kronor.

Mats Rostö
Verkställande direktör

Fredrik Kristoffersen
Ekonomichef
Verksamhetsstöd

Ärendet

Nacka vatten och avfall AB redovisar verksamhetsuppföljning för tertial 1 2022 samt prognos 1 för helåret 2022 enligt bilaga.

Verksamhetsuppföljning

Det första tertialet 2022 har för bolaget inneburit en återgång till mer normala rutiner efter Covid-19-pandemin. Personalen har i betydligt högre grad börjat arbeta på kontoret och träffas i fysiska möten. Eftersom bolagets verksamhet klassas som samhällsviktig har extra fokus lagts på säkerhetsrutiner med anledning av den ökade militära och politiska spänningen i Europa. De kraftigt ökade drivmedelspriserna har ännu inte påverkat Nacka vatten och avfall AB i någon större omfattning men de anlidade leverantörerna har åberopat justeringar av befintliga avtal.

En ny strategisk tryckstegringsstation vid Skurusundet har under tertialet tagits i drift. Tillsammans med nybyggda huvudvattenledningar i Björknäs förbättrar den leveranssäkerheten i Boo/Orminge och till Värmdö. Ytterligare nödvattenutrustning har köpts in och rutiner ses över. Ett nytt konsignationslager för VA-material (ventiler, rördelar m.m.) finns numera på plats vid Ryssviksvägen.

Totalt har tio vattenläckor lagats under årets första fyra månader vilket är i nivå med tidigare år.

Ansvar för insamling av returpapper överfördes 1 januari 2022 till landets kommuner. Genom att Nacka vatten och avfall ingått avtal med den leverantör som hade uppdraget innan ansvaret blev kommunalt, är insamlingen kostnadsfri för bolaget.

Bolaget har under första tertialet genomfört ett antal interna projekt, till exempel har lönehanteringen flyttats från Nacka kommun till en extern lönekonsult och IT-driften flyttats från Nacka kommun till en extern IT-konsult.

Bolagets bedömning av måluppfyllelsen bedöms som gott, samtliga mål anses bli uppfyllda. Bolaget jobbar aktivt med diverse aktiviteter som främjar måluppfyllelsen långsiktigt. Bolaget levererar tjänster med god kvalitet och ger medborgare trygg VA- och avfallsförsörjning.

Nacka vatten och avfall fortsätter den pågående diskussionen med Nacka kommun avseende effektivare och tydligare processer och rutiner för upprättande av avtal och fakturering för gemensamma stadsbyggnadsprojekt.

Ekonomi

Resultatet för årets första fyra månader uppgår för avfallskollektivet till +6,0 miljoner kronor och för VA-kollektivet till +2,6 miljoner kronor. Detta är 3,5 respektive 4,7 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Resultatet ackumulerat april uppgår till totalt +9 miljoner kronor, +6 miljoner kronor för avfallskollektivet och knappt +3 miljoner kronor för VA-kollektivet. Detta är totalt cirka 8 miljoner kronor högre än ackumulerad budget och förklaras framför allt av lägre driftskostnader (6 miljoner kronor) och lägre personalkostnader (4 miljoner kronor) än budgeterat.

Som en följd av att avfallskollektivet år 2019 visade ett negativt resultat som man var tvungen att finansiera med ett villkorat aktieägartillskott, har ekonomin varit ansträngd de senaste åren. Eftersom bolaget har ett mycket lågt eget kapital och kravet var att återbetalning skulle ske inom tre år har bolaget höjt taxan till en nivå där intäkterna för närvarande är högre än vad som krävs för att täcka kostnaderna. Då skulden till avfallskollektivet vid årsskiftet uppgick till 25 miljoner kronor föreslås en sänkning av taxan från 1 juli.

På kostnadssidan underskrids budgeten främst som en följd av att restavfalls- och grovavfalls-mängderna är lägre än budgeterat och insamlingskostnaderna minskat på grund av färre kärلتömningar.

För VA-kollektivet sänks den totala intäktsprognosen med knappt 2 miljoner kronor jämfört med budget, främst på grund av att aktiverat arbete inte beräknas komma upp till budgeterade nivåer. Den låga bemanningen påverkar även drift- och personalkostnaderna som sänks med knappt 5 miljoner kronor.

Under tertialet har ett antal stadsbyggnadsprojekt aktiverats vilket beräknas öka såväl upplösning av anläggningsavgifterna (påverkar intäkterna med cirka +2 miljoner kronor) som avskrivningarna (påverkar kostnaderna med cirka +6 miljoner kronor).

Ärendets beredning

Fredrik Kristoffersen, ekonomichef, har i samråd med bolagets ledningsgrupp berett ärendet.

Verksamhetsuppföljning
Tertial 1 2022
Nacka vatten och avfall AB

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsuppföljning	4
2.1	Övergripande	4
2.3	Avfallskollektivet	5
2.4	VA-kollektivet.....	6
3	Måluppföljning	7
3.1	Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare	8
3.2	Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster	9
3.3	Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning .	11
3.4	Verksamheten har en ekonomi i balans	12
4	Ekonomiskt resultat	13
4.1	Övergripande ekonomiskt resultat	13
4.2	Avfallskollektivet.....	14
4.3	VA-kollektivet.....	15
5	Personal.....	16
5.1	Sjukfrånvaro	16
5.2	Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM).....	16
6	Investeringar	17
6.1	Investeringar stadsbyggnad	18
6.2	VA-investeringar (exklusive stadsbyggnad)	20
6.3	Investeringar avfall	20
6.4	Övriga investeringar	20
Bilagor.....		21
Bilaga 1 – Medborgarundersökning inflytande Nacka kommun 2021		22
Bilaga 2 – Avfall web.....		23
Bilaga 3 – Hållbarhetsindex (HBI)		24
Bilaga 4 – Utvalda nyckeltal från VASS, jämförelsekommuner		25
Bilaga 5 – Kundservice samtalsstatistik och kundutvärdering.....		26

1 Sammanfattning

Det första tertialet 2022 har för bolaget inneburit en återgång till mer normala rutiner efter Covid-19-pandemin. Personalen har i betydligt högre grad börjat arbeta på kontoret och träffas i fysiska möten. Eftersom bolagets verksamhet klassas som samhällsviktig har extra fokus lagts på säkerhetsrutiner med anledning av den ökade militära och politiska spänningen i Europa. De kraftigt ökade drivmedelspriserna har ännu inte påverkat Nacka vatten och avfall AB i någon större omfattning men de anlidade leverantörerna har åberopat justeringar av befintliga avtal.

En ny strategisk tryckstegringsstation vid Skurusundet har under tertialet tagits i drift. Tillsammans med nybyggda huvudvattenledningar i Björknäs förbättrar den leveranssäkerheten i Boo/Orminge och till Värmdö. Ytterligare nödvattenutrustning har köpts in och rutiner ses över. Ett nytt konsignationslager för VA-material (ventiler, rördelar mm) finns numera på plats vid Ryssviksvägen.

Totalt har tio vattenläckor lagats under årets första fyra månader vilket är i nivå med tidigare år.

Ansvar för insamling av returpapper överfördes 1 januari 2022 till landets kommuner. Genom att Nacka vatten och avfall ingått avtal med den leverantör som hade uppdraget innan ansvaret blev kommunalt, är insamlingen kostnadsfri för bolaget.

Bolaget har under första tertialet genomfört ett antal interna projekt, till exempel har lönehanteringen flyttats från Nacka kommun till en extern lönekonsult för att kunna hantera bolagets nya kollektivavtal. IT-driften flyttats från Nacka kommun till en extern IT-leverantör för att höja säkerheten för verksamheten.

Bolagets bedömning av måluppfyllelsen bedöms som gott, samtliga mål anses bli uppfyllda. Bolaget jobbar aktivt med diverse aktiviteter som främjar måluppfyllelsen långsiktigt. Bolaget levererar tjänster med god kvalitet och ger medborgare trygg VA- och avfallsförsörjning.

Resultatet ackumulerat april uppgår till totalt +9 miljoner kronor, +6 miljoner kronor för avfallskollektivet och knappt +3 miljoner kronor för VA-kollektivet. Detta är totalt cirka 8 miljoner kronor högre än ackumulerad budget och förklaras framför allt av lägre driftskostnader (6 miljoner kronor) och lägre personalkostnader (4 miljoner kronor) än budgeterat.

Tidigare års överskott innebär en skuld till avfallskollektivet, detta är främsta orsaken till att bolaget föreslår att avfallstaxan ska sänkas fr o m 1 juli 2022.

Under tertialet har ett antal stadsbyggnadsprojekt aktiverats vilket ökar avskrivningarna.

Nacka vatten och avfall fortsätter den pågående diskussionen med Nacka kommun avseende effektivare och tydligare processer och rutiner för upprättande av avtal och fakturering för gemensamma stadsbyggnadsprojekt.

2 Verksamhetsuppföljning

2.1 Övergripande

Ett givande möte med Nacka kommun digitaliseringsdirektör och bolagets digitaliseringschef resulterade i att de identifierade ett behov av att etablera ett strategiskt forum för digitalisering.

Säkerhetsskyddschefen har fått i uppdrag att tillsätta en beredskapsgrupp kopplat till världsläget och det som händer i Ukraina. Beredskapsgruppen har regelbundet från och med mars haft möten en gång i veckan. Ett prioriterat område har varit arbetet med nödvattenplanen, målsättningen är att denna plan ska vara beslutad i kommunstyrelsen i början av 2023.

Ett nytt säkerhetsråd är utsett och ett första möte är bokad i juni.

Projektet "Införande av ny IT-drift" övergick i slutet av april till förvaltning, en extern leverantör har numera ansvaret för systemdrift, IT-arbetsplats och nät.

En digitaliseringsstrategi har arbetats fram och en workshop har genomförts med bolagets strategiska ledningsgrupp kring hur den framtida IT- strategin ska utformas.

Bolaget har under tertialet haft stora driftsproblem med systemleverantören EDP Future samt behörighetsproblematik kopplat till ekonomisystemet.

En upphandling av bevakningstjänsterna har genomförts tillsammans med Nacka kommun, det nya avtalet började löpa i april.

Ett nytt diarieföringsystem kommer att driftsättas i juni, prioriterade nyckelpersoner har fått utbildning.

Ett nytt e-handelssystem har driftsatts och ett nytt arbetssätt ska implementeras. Det långsiktiga målet med det nya e-handelsplattformen är att uppnå högre effektivitet, lättare hitta rätt avtal och leverantörer samt köpa till rätt pris enligt avtalade villkor.

Implementering och utveckling av det nya telefoni- och ärendehanteringssystemet som infördes i slutet av 2021 fortsätter. Ett arbete för att anpassa systemet efter arbetssätt och uppföljningsrutiner har genomförts för att effektivt kunna handlägga ärenden i systemet.

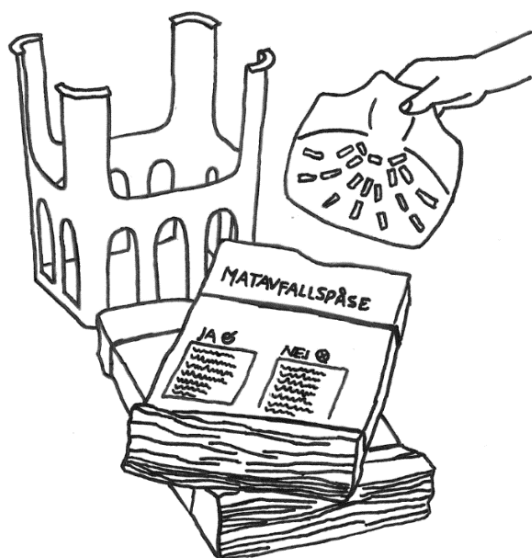
2.3 Avfallskollektivet

Nacka avfallsplan beslutades under 2021 och sätter ambitionerna för bolaget fram till 2026. Bolagets uppdrag från Nacka kommun är att leda och hålla samman arbetet med avfallsplanen.

Genomförande av många aktiviteter har redan startat och flertalet av målen pekar åt rätt håll. En presentation av utvecklingen har hållits för såväl bolagets styrelse som Natur och trafiknämnden.

Från och med 1 januari 2022 övertogs ansvaret för insamling av returpapper av landets kommuner. Nacka vatten och avfall driver detta arbete på uppdrag av Nacka kommun. Genom att ingå avtal med den leverantör som hade uppdraget innan ansvaret blev kommunalt, är insamlingen kostnadsfri för bolaget. Ett samarbete för att minska antalet singelstationer (en typ av återvinningsbehållare där endast returpapper samlas in) kommer inledas då få av dessa stationer i dagsläget används.

En fråga som fått stort utrymme under årets första tertial, är den ökade kostnaden för drivmedel. I dagsläget har avfallsavdelningen endast försumbara kostnader för direkta inköp av drivmedel. Trots detta riskerar drivmedelskostnaderna att öka eftersom de entreprenörer som anlitas för insamling av avfall och slam har åberopat justeringar i befintliga avtal, antingen genom tätare indexering eller bränsletillägg. Bolaget hävdar dock att avtalade priser fortsatt ska gälla.

En rad faktorer bidrar till att avfallstaxan föreslås att sänkas från och med halvårsskiftet. Framsta orsaken är att bolaget har en upparbetad skuld till kollektivet på 25 miljoner kronor men även att avfallsmålen visar en positiv trend.

Restavfallsmängderna minskar med drygt 5% och grovavfallsmängderna minskar med cirka 13% jämfört med samma period föregående år.

Detta innebär att målen och indikatorerna rörande avfallsminskning går åt rätt håll samtidigt som behandlingskostnaderna för dessa fraktioner blir lägre.

Även målen för insamlat matavfall går åt rätt håll då matavfallsmängderna fortsätter att öka. Under tertial 1 ökade de med närmare 8% jämfört med samma period föregående år.

Målen rörande materialåtervinning pekar också i positiv riktning då andelen fraktioner som består av mycket blandat material minskar mer än de totala grovavfallsmängderna.

Vidare har ersättningen för järnskrot ökat vilket innebär att årsersättningen sannolikt kommer att i stort sett fördubblas jämfört med vad som budgeterades.

2.4 VA-kollektivet

I månadsskiftet januari-februari inträffade en läcka i närheten av Boobadet på en av två avloppsledningar från Saltsjöbaden. Orsaken var att en svetsskarv glidit isär. Tack vare effektiva insatser av beredskapen under kvällen och efterföljande arbeten dagen därpå rann endast en mindre mängd orenat avloppsvatten ut i Baggensfjärden. Båda ledningarna kommer att bytas ut inom ramen för pågående investeringsprojekt med nya sjöledningar och ny pumpstation från Saltsjöbaden.

I slutet av februari togs en ny strategisk tryckstegringsstation vid Skurusundet i drift. Tillsammans med nybyggda huvudvattenledningar i Björknäs förbättrar den leveranssäkerheten i Boo/Orminge och till Värmdö. Detta är en del av bolagets långsiktiga arbete med en robust och säker vattenförsörjning.

Arbetet med nödvattenplanen och beredskap i händelse av större störningar har intensifierats med anledning av säkerhetsläget i Europa. Ytterligare nödvattenutrustning har köpts in och rutiner ses över. Arbeta pågår med att ta fram tekniska lösningar för vattenuttag ur den nya nödvattenbrunnen vid Sandasjön.

Efter en lång upphandlingsprocess är ett nytt konsignationslager för VA-material (ventiler, rördelar mm) på plats vid Ryssviksvägen. En smart och effektiv lösning som säkerställer tillgången på både återkommande artiklar men även udda artiklar som är viktiga att ha tillgång till vid akuta reparationer som vattenläckor.

Uppföljning av tillskottsvatten pågår i Saltsjö-Duvnäs med hjälp av flödesmätning, för att se om genomförda åtgärder har gett någon effekt. När tillskottsvattenutredningen genomfördes visade det sig att cirka 10 % av fastigheterna hade stuprör felaktigt kopplade på spillvattenledningen.

Mindre renoveringar av Långsjöns och Kocktorpsjöns dagvattendammar pågår. Detta är initierat av medborgare.

Totalt har tio vattenläckor lagats under årets första fyra månader vilket är i nivå med tidigare år. Bland annat hittades en svårlokaliserad servisläcka efter envis läcksökning som under flera år orsakat vattensjuk mark i närområdet.

Arbetet med tillgångsförvaltning är i startfasen, implementeringen beräknas pågå under en femårsperiod, en arbetsgrupp och styrgrupp är utsedd. Delar av arbetsgruppen är inbjudna till Svenskt Vattens VA-chefsnätverk i juni för att berätta om bolagets arbete och planering kring detta.

Ansökningsinbjudan för prequalificering av leverantörer som kan åta sig en totallösning för digitala kommunicerande vattenmätare är utskickad. Förfrågningsunderlaget planeras att skickas ut i augusti.

3 Måluppföljning

Nacka vatten och avfalls värdegrund har en viktig roll för hur varumärket uppfattas och är en grundläggande del i företagskulturen. Värdegrunden består av orden professionella, nytänkande och hållbara.

Följande styrelsemål är beslutade för 2022:

1. Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare
2. Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster
3. Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning
4. Verksamheten har en ekonomi i balans

Styrelsemålen är formulerade som ett tillstånd med en kort beskrivande text. Målen följs upp genom indikatorer med tillhörande kommentarer. Nedan redovisas måluppfyllelsen för 2022 års beslutade styrelsemål samt utfallet för respektive tillhörande indikatorer, totalt 16 stycken.

Angivet nuläge i tabellerna avser senaste mätning.

Bolagets bedömning av måluppfyllelsen bedöms som gott, samtliga mål anses bli uppfyllda. Bolaget jobbar aktivt med diverse aktiviteter som främjar måluppfyllelsen långsiktigt. Bolaget levererar tjänster med god kvalitet och ger medborgare trygg VA- och avfallsförsörjning.

3.1 Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare

Alla som bor och verkar i Nacka får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling och för att kunna förverkliga sina egna drömmar och idéer. Nacka kännetecknas av stor valfrihet och inflytande. Kommunen möter invånarna i Nacka och aktörernas behov och ambition med flexibilitet, enkelhet, snabbhet och öppenhet. Nyfikenhet, lärande och entreprenörskap präglar verksamheterna liksom lusten att vara kreativ, skapa och uppleva. Alla verksamheter har hög kvalitet och bidrar till en god hälsa.

Bästa utveckling för alla					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare	Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	133 p	150 p	150 p	150 p
	Motiverad medarbetarindex (MMI)	65	>70	>70	>70

Med det menas: Nacka vatten och avfall har en inkluderande kompetensförsörjning som innebär att matcha rätt medarbetare med rätt kompetens. Vi synliggör och värdesätter lärande i arbetet. Vi strävar för ett hållbart arbetsliv genom kontinuerlig kompetensutveckling för individen, samt att individens kompetens är i fokus för verksamhetens bästa.

Resultatet av undersökningen *Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)* 2021 är 133 vilket är en förbättring med 8 poäng jämfört med föregående år och högre än branschsnittet på 128. Resultatet för *Motiverad medarbetarindex (MMI)* är 65 vilket är 6 poäng bättre än föregående mätning. Utfallet visar att arbetet som bedrivs går i rätt riktning. Utfallet från undersökningarna identifierar förbättringsområden och möjliggör inriktade insatser framåt.

Under tertialet har ett nytt kollektivavtal trätt i kraft vilket innebär anpassning av lokalt kollektivavtal om arbetstid. Veckoarbetstidsmättet är numera densamma för samtliga anställda, det vill säga 39 timmar per vecka samt halv- och klämdagar. Förmånerna för friskvårdsbidrag och friskvårdstimmar har förstärkts.

Bolaget jobbar aktivt med olika aktiviteter för att stärka varumärket och kompetensförsörjningen till branschen. Samtliga avdelningar jobbar med åtgärder från handlingsplanen från senaste medarbetarundersökningen. En översyn av VA-avdelningens organisation pågår för att bland annat stärka upp förmågan att göra strategiska utredningar och långsiktig planering. Många utbildningsinsatser är genomförda, till exempelvis kurser i att hantera rättshaverister, motorsåg, arbete på väg, fördjupning i VA-banken samt provtryckning av VA-ledningar. Medarbetare har även deltagit på seminarier och konferenser som Rörnät och Klimat 2022 samt VA-mässan i Jönköping.

Bolaget har under tertialet tagit emot en praktikant via Jobbsprånget och en via Tekniksprånget.

3.2 Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster

Nacka är välkomnande, tolerant och nyskapande plats att bo, besöka, och arbeta i. Här finns spännande miljöer och levande mötesplatser som är trygga och tillgängliga. Det unika i kommundelarna bevaras och utvecklas. Framkomligheten är god, bebyggelsen tät och varierad och naturen är nära i hela Nacka. Kultur- och idrottslivet är rikt och aktivt. Rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv och en god bebyggd miljö kännetecknar Nackas miljöambitioner. Kommunen arbetar för en låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster	Andel vattenprov "tjänligt utan anmärkning" ¹	96%	>95%	>95%	>95%
	Bräddningar ²	0,09%	<0,5%	<0,5%	<0,5%
	Andel sjöar med god status vad gäller övergödning ³	67%	75%	75%	75%
	Nöjdhet besök kretsloppscentraler	91	92	92	94
	Tillgänglighetsindex ⁴	71	72	72	72

¹ Mikrobiologiska och kemiska vattenprover enligt ordinarie egenkontrollprogram

² Andelen bräddningar av den totala avloppsvolymen mätt som rullande treårsmedelsvärde

³ Med god status menas totalhalten av fosfor. Klassningen av sjöarnas näringstillstånd bygger på mätningar tre år i rad. NVOA följer målnivåerna i Nacka kommun.

⁴ Sammanvägt index för avfall och VA.

Med det menas: Säkra leveranser av god kvalitet ger medborgare och kunder en trygg VA- och avfallsförsörjning.

Nacka vatten och avfall tar årligen ett hundratal vattenprover runt om i kommunen för att kontrollera kvaliteten på dricksvattnet i enlighet med Livsmedelsverket krav. Under distributionen i ledningsnätet kan ibland vissa kvalitetstörningar i form av exempelvis järn (rost) uppstå i samband med underhållsarbeten. Under första kvartalet var samtliga vattenprover utom ett tjänliga utan anmärkning. Det avvikande provet hade förhöjda halter av järn och resulterade inte i några särskilda åtgärder.

Bräddningar ska så långt som möjligt undvikas då de medför en näringsbelastning på mottagande recipient. Men bräddningar utgör samtidigt en viktig säkerhetsfunktion för avloppssystemet för att vattnet inte ska gå baklänges och exempelvis riskera källaröversvämningar, i synnerhet vid kraftiga regn. Under perioden har fyra mindre bräddningar skett från pumpstationer där orsaken varit elfel och nederbörd/tillskottsvatten. I samband med läckan på en av avloppsledningarna från Saltsjöbaden rann även ut en mindre volym i Baggensfjärden. Sammanlagt har cirka 3 000 m³ orenat avloppsvatten nått recipient vilket motsvarar endast 0,09 % av den totala avloppsvolymen. I samband med regn är avloppsvattnet kraftigt utspädd och innehåller låga halter av näringsämnen. Samtliga utsläpp av avloppsvatten har rapporterats omgående till kommunens miljötillsyn enligt överenskomna rutiner.

Uppföljningen av miljö kvalitetsnormer och vattenstatusen i Nackas sjöar och hav görs årligen av Nacka kommun. Åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten utreds och genomförs bland annat inom ramen för så kallade lokala åtgärdsprogram, LÅP. Nacka vatten och avfall deltar i arbetet och har för närvarande engagemang i Älta våtmark och Kocktorpsjön. Härutöver sköter bolaget löpande tillsyn och underhåll av sex befintliga dagvattenanläggningar; fem dammar och ett större underjordiskt magasin vilket också bidrar till god vattenstatus.

En förstudie har gjorts angående möjligheterna att stärka upp leveranssäkerheten av dricksvatten genom en tredje inmatningspunkt. Olika leverantörer och ledningsalternativ har studerats. Idag får Nacka allt sitt vatten från Stockholm Vatten och Avfall via två leveranspunkter.

Kundnöjdheten kring besök på kretsloppscentralerna ligger på 91%. Nöjdheten angående avfallsinsamlingen har minskat något men ligger ändå på en hög nivå. Försämringen kan ha sin förklaring i att taxan under ett antal år höjts samt att byte till en ny insamlingsleverantör orsakade en del problem initialt. Åtgärder för att komma till rätta med problematiken har genomförts och antalet ej tömda kärl är nu väldigt lågt. Som ett led i att förbättra kundnöjdheten utvecklas kontinuerligt nya tjänster i samråd med näringsliv och kommun och man arbetar aktivt för att fler kunder i flerfamiljshus ska ha tillgång till fastighetsnära insamling.

Ett annat mått på förtroendet är *Tillgänglighetsindex* där man bland annat mäter tiden i telefonkö och andelen förlorade samtal. 2021 visar en förbättring jämfört med föregående års mätning. Index har ökat från 59 till 71.

3.3 Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning ●

Nacka växer för fler. Fram till 2030 ska minst 14 000 nya bostäder byggas och 10 000 nya arbetsplatser skapas. Tillväxten sker med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på kort och lång sikt. Nacka utvecklas i nära samspel med Nackabor, civilsamhälle och näringsliv genom att tänka nytt, långsiktigt och innovativt. Genom tillväxten bidrar Nacka aktivt till utvecklingen i Stockholmsregionen.

Stark och balanserad tillväxt					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning	Energiförbrukning i avloppsledningsnätet (kWh/m ³)	-	-1%	-1%	-1%
	Tillskottsvatten ¹	43%	<45%	<45%	<45%
	Vattenförluster ²	12%*	<13%	<13%	<13%
	Index biologisk behandling	32	37	41	46
	Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person och år)	185	175	170	165
	Materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall (% av total inlämnad vikt)	27	34	37	40

*Avser mätning 2021

¹ Andel av den totala avloppsvolymen som inte utgörs av spillavloppsvatten. Mäts som rullande treårsmedelsvärde.

² Andel av den levererade vattenvolymen som inte debiteras kund eller förbrukas i den egna verksamheten.

Med det menas: Nacka vatten och avfall tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. En långsiktigt hållbar försörjning styrs av vad som är tekniskt möjligt, ekonomiskt rimligt och ekologiskt motiverat.

Det systematiska arbetet med att rusta upp äldre avloppspumpstationer med bland annat mer energieffektiva pumpar och förbättrad drift- och arbetsmiljö fortsätter under 2022. Renovering och ombyggnation pågår i tre pumpstationer och två är på gång att startas upp under året varav den ena, Moranverket i Saltsjöbaden, är en av de största pumpstationerna i kommunen.

Under året planeras reinvesteringar i VA-nätet som motsvarar en förnyelsetakt på 1%. Målet för rullande treårsmedel uppgår till 0,7%. Flertalet av förnyelseobjekten genomförs i egen regi av gruppen VA-bygg. Arbetet löper på enligt plan och under april blev renoveringen av Jägarstigen klar.

Andelen tillskottsvatten och vattenförluster följs upp vid årets slut då den bland annat utgår från såld vattenvolym. På sikt när alla VA-kunder har digitala vattenmätare finns möjligheter att följa upp detta löpande under året.

Planering pågår för att starta upp årets tillskottsvattenutredningar, en före sommaren och en i höst. Det praktiska arbetet med filmning av ledningarna och rökning av stuprör med mera utförs av en upphandlad entreprenör. Arbetsgruppen för tillskottsvatten har deltagit på Käppalas nätverksträff i april där man diskuterade mätning, kartläggning, planering och strategier.

Energiförbrukningen i avloppsledningsnätet är ännu inte analyserad.

Trenden för samtliga avfallsindikatorer är positiv jämfört med föregående år: Restavfallsmängderna minskar, insamlade matavfallsmängder ökar kontinuerligt och sorteringen blir bättre på kretsloppscentralerna, detta dels tack vare fler fraktioner men också på grund av ökad närvaro av personal på ramperna.

3.4 Verksamheten har en ekonomi i balans

Nacka erbjuder hög kvalitet och effektiv service till alla Nackabor. Rätt saker görs i rätt tid och på rätt sätt, så att kostnaderna blir låga. Kommunen har lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter. Genom öppenhet, inflytande, dialog och stora möjligheter till egna val medverkar Nackaborna till att få maximalt värde för skattepengarna. Nackas ambition att vara bäst på att vara kommun bidrar till prioritering av vad en kommun ska göra och ständig utveckling på alla områden.

Maximalt värde för skattepengarna					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Verksamheten har en ekonomi i balans	Budgetavvikelse kostnader totalt	-8%	+ -5%	+ -5%	+ -5%
	Personalkostnader i förhållande till totala kostnader	23%	<26%	<26%	<26%
	Administrativa kostnader i förhållande till fg år	0%	-1%	-1%	-1%

Med det menas: Bolaget tar ut avgifter som motsvarar VA- och avfallsverksamhetens nödvändiga kostnader. Varje generation bär sina egna kostnader för nyttjande av VA- och avfallstjänsterna.

Nacka vatten och avfall strävar efter att ha en taxa som motsvarar VA- och avfallsverksamhetens kostnader över tid. De totala kostnaderna underskrider budget med -8%, detta gap förväntas dock minska för att vid årets slut endast uppgå till 1%.

Personalkostnaderna ligger tre procentenheter bättre än det uppsatta målet på max 26 % av totala kostnader och beror framför allt på vakanser.

Flertalet aktiviteter har startats under tertialet. En aktivitet som formellt beslutats under perioden gäller nya interna bestämmelser för fordon inklusive avveckling av förmånsbilar. Två nya ansvarsroller har tillkommit, fordonsansvarig och fordonskoordinator. Fordonsansvaret ingår i economichefsbefattningen och fordonskoordinatoruppdraget har tilldelats en medarbetare på avdelning Kundrelationer.

Byte av IT-driftsleverantör genomfördes under tertialet. Effekterna av denna flytt kommer att börja synas under resterande del av året.

4 Ekonomiskt resultat

4.1 Övergripande ekonomiskt resultat

TOTALT (MSEK)	UTFALL ACK 2022	BUDGET ACK 2022	AVV ACK UTFALL - BUDGET 2022	PROGNOS 2022	BUDGET 2022	AVV PROGNOS- BUDGET
Huvudintäkter	117,6	118,7	-1,1	348,1	356,0	-7,9
Anläggningsavgifter	2,0	1,9	0,1	7,7	5,7	2,0
Aktiverat arbete	5,9	7,0	-1,2	19,0	21,1	-2,1
Övriga rörelseintäkter	1,9	1,4	0,6	3,9	5,3	-1,4
Rörelsens intäkter	127,4	129,0	-1,6	378,7	388,1	-9,4
Driftkostnader	-75,0	-81,1	6,1	-238,3	-243,7	5,4
Personalkostnader	-27,4	-31,2	3,8	-90,5	-93,7	3,2
Avskrivningar	-11,0	-10,5	-0,5	-37,4	-31,5	-5,9
Övriga rörelsekostnader	-0,5	-0,1	-0,4	-0,2	-0,2	0,0
Rörelsens kostnader	-113,9	-122,9	8,9	-366,4	-369,1	2,7
RÖRELSERESULTAT	13,5	6,1	7,4	12,3	19,0	-6,7
Räntor och andra finansiella poster	-4,1	-5,1	1,0	-16,2	-15,2	-1,0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	9,4	1,0	8,3	-3,9	3,8	-7,7
Skatt	-0,8	-0,7	-0,1	-0,2	-2,0	1,8
RESULTAT EFTER SKATT	8,6	0,4	8,2	-4,1	1,8	-5,9

Tabellen visar utfall inklusive vidarefakturerade kostnader på 0,4 miljoner kronor

Resultatet ackumulerat april uppgår till totalt +9 miljoner kronor, +6 miljoner kronor för avfallskollektivet och knappt +3 miljoner kronor för VA-kollektivet. Detta är cirka 8 miljoner kronor högre än ackumulerad budget och förklaras framför allt av lägre driftskostnader (+6 miljoner kronor) och lägre personalkostnader (+4 miljoner kronor) än budgeterat.

Då skulden till avfallskollektivet uppgår till 25 miljoner kronor föreslås en sänkning av taxan från halvårsskiftet vilket minskar intäkterna med 12%. Detta beräknas innebära en minskning av huvudintäkterna med cirka 7 miljoner kronor i år.

I utfallet ingår en kostnad på 0,8 miljoner kronor på grund av tillkommande skatt för inkomståret 2020.

I december 2021 erhöles en faktura från en exploatör på drygt 6 miljoner kronor avseende uttagsmoms. Denna faktura avser uttagsmoms som Nacka vatten och avfall yrkat avdrag för. Skatteverket har nu skickat ett omprövningsbeslut där de avslår yrkandet om momsavdrag. Nacka vatten och avfall kommer tillsammans med leverantören att gå vidare i processen och begära omprövning, samt att säkerställa att bolaget inte blir ekonomiskt belastat.

4.2 Avfallskollektivet

Avfallskollektivet (MSEK)	AVV ACK			AVV		
	UTFALL ACK 2022	BUDGET ACK 2022	UTFALL - BUDGET 2022	PROGNOS 2022	BUDGET 2022	PROGNOS- BUDGET
Huvudintäkter	38,4	39,1	-0,7	109,4	117,3	-7,9
Aktiverat arbete	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Övriga rörelseintäkter	0,3	0,3	0,0	1,0	1,0	0,0
Rörelsens intäkter	38,7	39,5	-0,8	110,5	118,4	-7,9
Driftkostnader	-26,4	-29,4	3,1	-84,5	-88,3	3,8
Personalkostnader	-3,6	-4,0	0,3	-11,7	-11,9	0,2
Avskrivningar	-2,1	-2,5	0,3	-7,4	-7,4	0,0
Övriga rörelsekostnader	-0,1	-0,1	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Rörelsens kostnader	-32,2	-35,9	3,7	-103,8	-107,8	4,0
RÖRELSERESULTAT	6,5	3,5	2,9	6,7	10,6	-3,9
Räntor och andra finansiella poster	-0,3	-0,4	0,1	-1,1	-1,1	0,0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	6,2	3,2	3,0	5,6	9,5	-3,9
Skatt	-0,2	-0,7	0,5	-0,2	-2,0	1,8
RESULTAT EFTER SKATT	6,0	2,5	3,5	5,4	7,5	-2,1

Resultatet för avfallskollektivet för första tertialet är 6 miljoner kronor vilket är 3,5 miljoner kronor bättre än budget.

Som en följd av att kollektivet år 2019 visade ett negativt resultat som man var tvungen att finansiera med ett villkorat aktieägartillskott, har ekonomin varit ansträngd de senaste åren. Eftersom bolaget har ett mycket lågt eget kapital och kravet var att återbetalning skulle ske inom tre år har bolaget höjt taxan till en nivå där intäkterna för närvarande är högre än vad som krävs för att täcka kostnaderna.

Då skulden till avfallskollektivet vid årsskiftet uppgick till 25 miljoner kronor föreslås en sänkning av taxan från 1 juli. Detta beräknas innebära en minskning av huvudintäkterna med cirka 7 miljoner kronor i år. Antalet tömningar av rest- och matavfallskärl har minskat jämfört med föregående år och även grovavfallsabonnemangen avseende flerfamiljshus har minskat. Detta kompenseras dock något av att ersättningen för metallskrot har ökat kraftigt.

På kostnadssidan underskrids budgeten främst som en följd av att restavfalls- och grovavfalls-mängderna är lägre än budgeterat och insamlingskostnaderna minskat på grund av färre kärلتömningar. Kostnaderna beräknas dock öka som en följd av bland annat följande:

- Nytt avtal för slam och fett innebär ca 0,3 miljoner kronor högre kostnader per år för båttömningar på Gåsö.
- Det avtal som tagits fram för utveckling av mobil kretsloppcentral innebär högre kostnader än budgeterat på cirka 0,2 miljoner kronor per år.
- Enligt gällande avtal med ett antal leverantörer ställer bolaget krav på 68% CO₂-reduktion 2022. Om ytterligare reduktion önskas kommer det att kosta cirka 0,3 miljoner kronor per år i kompensation för HVO-drift (Hydrerad Vegetabilisk Olja).

Prognos:

Avfallskollektivets helårsresultat bedöms bli cirka 2 miljoner kronor lägre än budgeterat. Trots att taxan föreslås att sänkas från halvårsskiftet, pekar prognosen på ett positivt resultat på drygt 5 miljoner kronor eftersom kostnaderna beräknas understiga budget.

4.3 VA-kollektivet

	UTFALL	BUDGET	AVV ACK UTFALL- BUDGET	PROGNOS	BUDGET	AVV PROGNOS- BUDGET
VA-kollektivet (MSEK)	ACK 2022	ACK 2022	2022	2022	2022	2022
Huvudintäkter	79,2	79,6	-0,4	238,7	238,7	0,0
Över-/underuttag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anläggningsavgifter	2,0	1,9	0,1	7,7	5,7	2,0
Aktiverat arbete	5,9	7,0	-1,1	18,9	21,0	-2,1
Övriga rörelseintäkter	1,7	1,0	0,6	2,9	4,3	-1,4
Rörelsens intäkter	88,7	89,5	-0,8	268,2	269,7	-1,5
Driftkostnader	-48,6	-51,6	3,0	-153,8	-155,4	1,6
Personalkostnader	-23,8	-27,3	3,4	-78,8	-81,8	3,0
Avskrivningar	-8,9	-8,0	-0,8	-30,0	-24,1	-5,9
Övriga rörelsekostnader	-0,4	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Rörelsens kostnader	-81,7	-86,9	5,2	-262,6	-261,3	-1,3
RÖRELSERESULTAT	7,0	2,6	4,4	5,6	8,4	-2,8
Räntor och andra finansiella poster	-3,8	-4,7	0,9	-15,1	-14,1	-1,0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	3,2	-2,1	5,3	-9,5	-5,7	-3,8
Skatt	-0,6	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,0
RESULTAT EFTER SKATT	2,6	-2,1	4,7	-9,5	-5,7	-3,8

Tabellen visar utfall inklusive vidarefakturerade kostnader på 0,4 miljoner kronor

Resultatet för VA-kollektivet uppgår till knappt 3 miljoner kronor ackumulerat april, vilket är cirka 5 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Intäkterna är något lägre för aktiverat arbete på grund av ännu ej tillsatta vakanser och att det förekommer säsongsvariationer. Inkomna vattenmätaravläsningar kan få viss intäktspåverkan framöver.

Driftkostnaderna är cirka 3 miljoner kronor lägre än budget främst på grund av lägre underhållskostnader med anledning av låg bemanning samt att arbeten i hög utsträckning har utförts i stadbyggnadsprojekt. En del planerade åtgärder och utredningar har ännu inte kommit igång vilket också påverkar utfallet.

Personalkostnaderna är cirka 3 miljoner kronor lägre än budget främst på grund av vakanser.

Övriga rörelsekostnader utgörs av vidarefakturerade kostnader och motsvaras av samma belopp (0,4 miljoner kronor) under övriga rörelseintäkter.

Prognos:

Den totala intäktsprognosen sänks med knappt 2 miljoner kronor jämfört med budget, främst på grund av att aktiverat arbete inte beräknas komma upp till budgeterade nivåer. Den låga bemanningen påverkar även drift- och personalkostnaderna som sänks med knappt 5 miljoner kronor.

Arbetet med att aktivera de stadsbyggnadsprojekt som övertogs från Nacka kommun 2020 har påbörjats under tertialet, prognosen är att dessa projekt kommer att påverka såväl upplösning av anläggningsavgifterna (påverkar intäkterna med cirka +2 miljoner kronor) som avskrivningarna (påverkar kostnaderna med cirka +6 miljoner kronor).

5 Personal

Totalt antal anställda vid periodens slut var 106 medarbetare. Under tertialet har sex personer nyanställts och tre medarbetare har avslutat sin anställning.

5.1 Sjukfrånvaro

År	2022				2021				
	Totalt	Varav långtids-sjukskrivna	Kvinnor	Män	Totalt	Varav långtids-sjukskrivna	Kvinnor	Män	
Tertial 1	4,7%	19,3%	6,3%	3,6%	Tertial 1	4,6%	30,1%	4,0%	5,1%
Tertial 2					Tertial 2	4,2%	26,8%	4,5%	4,0%
Helår					Helår	3,9%	25,4%	4,4%	3,5%

Den totala sjukfrånvaron ligger fortsatt över sjukfrånvaro målet <3%. Positivt är att långtidssjukfrånvaron är lägre än motsvarande period för både 2020 och 2021. Skillnaden mellan kvinnor och mäns sjukfrånvaro är nu tillbaka på samma nivå som 2020, där kvinnors sjukfrånvaro är markant högre än männens. Fördelningen mellan män och kvinnor i bolaget är 59% män och 41% kvinnor.

5.2 Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Den årliga uppföljningen av SAM har genomförts av skyddskommittén och av representation från bolagets ledningsgrupp. Uppföljningen avser år 2021. Av totalt 31 utvärderingsfrågor har 24 stycken markerats gröna, det är två fler än året innan. Utvecklingsarbetet fortskrider med att integrera SAM som en mer naturlig del av den dagliga verksamheten, synliggöra bolagets rutiner kring SAM, tillgängliggöra skriftliga instruktioner för arbeten med allvarliga risker samt genomföra systematiska brand- och utrymningsövningar nu när pandemirestriktionerna är borttagna.

Rapporterade friskvårdstimmar totalt under perioden februari (när man uppmanades börja rapportera) till april uppgår till 760 timmar. Detta innebär att antalet registrerade timmar i förhållande till antal möjliga friskvårdstimmar (två timmar per person och vecka) motsvarar 29%.

6 Investeringar

INVESTERINGAR (MSEK)	AVV ACK					
	UTFALL ACK 2022	BUDGET ACK 2022	UTFALL - BUDGET 2022	PROGNOS 2022	BUDGET 2022	AVV PROGNOS- BUDGET
VA	49,6	44,3	5,3	154,0	133,0	21,0
Stadsbyggnad	44,5	63,7	-19,2	170,0	191,0	-21,0
Avfall	1,2	1,0	0,2	3,0	3,0	0,0
Övrigt	0,4	1,7	-1,3	5,0	5,0	0,0
Summa	95,7	110,7	-15,0	332,0	332,0	0,0

Akkumulerade investeringsutgifter april uppgår till 96 miljoner kronor vilket är cirka 15 miljoner kronor lägre än ackumulerad budget

Utfallet för VA- investeringar exklusive stadsbyggnadsprojekt överskrider ackumulerad budget något. Detta beror främst på tidsförskjutningar från föregående år men även något ökade kostnader.

I VA-investeringarna ingår, förutom reinvesteringar och kapacitetshöjande åtgärder, även kostnader för serviser. Omfattningen av dessa är svåra att förutse eftersom såväl omfattning som kostnader är svårbedömda.

Utfallet för investeringar kopplat till stadsbyggnadsprojekt är lägre än budgeterat. Detta beror delvis på förskjutningar i tidplanerna för ett antal projekt men även på bolaget och kommunen ännu inte är överens om tolkningen av markavtalet vilket i sin tur inneburit att genomförandeavtal för ett antal projekt saknas och att fakturering därmed ej sker löpande.

Avfallsinvesteringarna utgörs av avfallskärl med en avskrivningstid på fem år.

Prognos investeringar:

Investeringsprognosen för helåret är oförändrad på totalen. För stadsbyggnadsprojekten sänks prognosen med cirka 20 miljoner kronor, främst med anledning av tidsförskjutningar. Denna sänkning uppvägs dock av en ökning av prognosen för övriga VA-projekt där kostnader förskjutits från 2021. Dessutom har en del projekt, främst SPU210 Saltängen och Källvägen, ökade kostnader. Prognosen för stadsbyggnadsprojekt är lagd utifrån scenariot att upparbetade kostnader hos kommunen kommer att faktureras under året, osäkerheten beträffande beloppsstorleken för detta är dock fortsatt hög.

Ett nytt lån om 100 miljoner kronor har tagits under första tertiet. Många projekt har förskjutningar i tidplanerna men på grund av 2021 års låga kapitalförbrukning kan årets lånebehov komma att öka.

6.1 Investeringar stadsbyggnad

Stadsbyggnadsinvesteringar syftar till att möjliggöra VA-försörjning till fastigheter som tidigare inte har haft kommunalt VA. Det kan till exempel vara nybyggda områden eller tidigare sommarstugeområden, men även omvandling och förtätning av befintliga områden via nya detaljplaner. Inom stadsbyggnadsavdelningen pågår arbete både i form av uppdrag och projekt. Uppdragen består till största delen av kommunens detaljplaner, där Nacka vatten och avfall agerar VA-konsulter och fakturerar nedlagd tid. De flesta pågående projekt genomförs i samverkan med kommunen, både av resurs- och miljömässiga skäl.

Årets investeringsbudget uppgår till totalt 191 miljoner kronor för stadsbyggnadsprojekt. Utfallet ackumulerat april uppgår till 44,5 miljoner kronor, varav reglering med exploitören av övertagna delar av Tollare, utgör drygt 28 miljoner kronor.

Ett antal osäkerhetsfaktorer har identifierats beträffande samordningen mellan Nacka kommun och Nacka vatten och avfall, vilket i hög grad medverkar till det låga utfallet.

- Förskjutningar av tidplanerna har skett för flertalet projekt, detta verkar vara ett normalläge att förhålla sig till.
- Kommunens tolkning av markavtalet som orsakar osäkerheter angående kostnadsfördelning mellan parterna. Detta gäller tolkning av §9, vem som ska stå för flyttkostnaderna av ledningar vid kapacitetsökningar. Detta påverkar möjligheten att träffa projektspecifika genomförandavtal. Efter leverans av PM från jurist på Sveriges Kommuner och Regioner arbetas nu ett förtydligande av markavtalet fram i dialog, detta beräknas vara klart senast juni.
- Genomförandavtal mellan Nacka kommun och Nacka vatten och avfall saknas för ett antal projekt. Detta beror dels på olika tolkning av markavtalet och dels på att det kvarstår otydligheter i mallen för genomförandavtal angående vilka kostnadsposter som ska ingå i de övergripande kostnaderna och hur dessa ska fördelas mellan parterna.

Så länge genomförandavtal ej finns fakturerar kommunen ej bolaget vilket innebär att det är svårt att ha kontroll på VA-kostnaderna. Anmärkningsvärt är att för de projekt där genomförandavtal redan tecknats så har trots detta ingen fakturering kommit igång (med något undantag såsom projekt Sickla industriväg).

Stora investeringar inom Nacka planeras framöver och osäkerheterna i såväl kostnadsberäkningar som tidsplanering innebär konsekvenser eftersom likviditetsplanering, kapitalkostnadsbehov och beräkning av VA-taxan baseras på osäkra grunder. Den ekonomiska kontrollen per projekt ökar dock successivt och skapar totalt sett en bättre och bättre noggrannhet för de prognoser som ligger till grund för kommande års lånebehov och kapitalkostnader.

Intressanta pågående stadsbyggnadsprojekt:

- **Projektet inom Sydöstra Boo:** Omfattar områdena Solbrinken-Grundet, Mjöludden-Gustavsviks gård, Dalvägen-Gustavsviksvägen och Galärvägen. Dessa projekt utgör en stor kostnadsvolym i projektportföljen (cirka en halv miljard kronor) och har stort fokus, både hos bolaget och kommunen. Valet av VA-system påverkar genomförandet och tidplanerna för utbyggnaden och har utretts via en LCC-analys som resulterade i en principriktning med ett blandsystem av självfall och LTA. Man ska så långt det är möjligt undvika att bygga LTA på grunt djup med värmekabel då detta VA-system genererar högre kostnader på sikt. Detaljprojekteringen för VA har tagit betydligt längre tid än övriga teknikslag, men beräknas bli klar till sommaren.
- **Kvarnholmen:** I den nya stadsdelen Kvarnholmen kommer det att finnas cirka 3 500 nya bostäder och cirka 30 000 kvadratmeter kommersiella lokaler. Exploatören KUAB bygger ut VA inom området, anläggningar och ledningsnät som Nacka vatten och avfall sedan ska överta. Kvarnholmen består av flera olika etapper, där vissa delar är inflyttade sedan många år medan vissa delar är under planläggning. Inget VA har ännu kunnat övertas då detta bland annat behöver samordnas med kommunen gällande allmän plats. Ägandefrågan för en byggd pumpstation för spillvatten är ej klarlagd. Befintliga VA-anläggningar har efter besiktningar visat sig ha många brister, detta är en viktig fråga att hantera innan ett övertagande kan ske. Fakturering av anläggningsavgifter kommer göras i takt med övertagandet, detta är dock beroende av att tilläggsavtalet med exploatören och kommunen undertecknas.
- **Område G och område B:** Förnyelseområdena i Saltsjö-Boo förses med kommunalt VA för att säkra tillgången till rent dricksvatten och minska miljöbelastningen från enskilda avlopp. I Norra Boo bygger Nacka vatten och avfall sedan 2020 ut VA i samverkan med vägföreningen, då det är enskilt huvudmannaskap för vägar. Utbyggnaden av Område G (Sydöstra Kummelnäs) och Område B (Riset Sångfågelvägen) och Rörsundsviken 2 har varit framgångsrikt och med mycket hög framdrift. Tidplanen har kunnat kortas ned med cirka ett år.

6.2 VA-investeringar (exklusive stadsbyggnad)

VA-investeringar består av reinvesteringar samt kapacitetshöjande åtgärder i befintligt ledningsnät och anläggningar.

Intressanta pågående VA-projekt

- **Klinten tryckstegrings – och avloppspumpstation:** Under delar av 2021 och 2022 har en ny tryckstegringsstation byggts och tagit i bruk vid Skurusundet, som bidrar till att trygga vattenleveranserna för medborgarna i både Nacka och Värmdö kommun. Dessutom har den befintliga avloppspumpstationen, i samma hus men avskild från tryckstegringsstationen, byggts om och totalrenoverats. Projektet har genomförts tillsammans med vår ramavtalsleverantör för anläggningar och en officiell invigning av stationerna kommer att ske under mitten av maj.
- **Skogsöledningen och "nytt Moranverket":** I april 2022 tilldelades och kontrakt skrevs med entreprenör för att bygga en ny tryckavloppsledning (sjöledningar, ca 2,5 km) och en ny avloppspumpstation som ska ersätta den befintliga avloppspumpstationen Moranverket (den näst största i Nacka). Entreprenaden planeras att påbörjas innan sommaren 2022 och planeras att pågå ca 1,5 år. Det vinnande anbudet var på ca 52 miljoner kronor.
- **Fisksätra -Lännersta (huvudvattenledningar):** Under 2022 har befintliga huvudvattenledningar mellan Fisksätra och Lännersta ersatts med nya ledningar och av en större dimension. Entreprenaden är i slutfasen och har kostat ca 12 miljoner kronor. Dock kan ej inkoppling av de nya sjöledningarna ske än, då vi inväntar en pågående entreprenad i Fisksätra som Stena bedriver. Planen är att koppla in dessa ledningar under hösten 2022 och därmed avsluta denna entreprenad.

6.3 Investeringar avfall

Utfallet 2022 på 1,2 miljoner kronor avser avfallskärl, dessa skrivs av på fem år.

6.4 Övriga investeringar

Posten övriga investeringar består främst av fordon och inventarier.

Bilagor

Nedan redovisar Nacka vatten och avfall AB jämförelsetal, där sådana finns, med kommunerna Danderyd, Sollentuna, Solna, Tyresö och Täby. Ett urval av data från VASS (Svenskt Vattens Statistik System) och Avfall Sverige presenteras nedan. Jämförelsen visar hur Nacka vatten och avfall AB förhåller sig till likartade kommuner i länet.

Bilaga 1 – Medborgarundersökning inflytande Nacka kommun 2021

(SCB har gjort om undersökningen, utfall för 2021 redovisas enligt ny uppställning i procent)

Medborgarnas syn på klimat- och miljöarbete i Nacka (Hur tycker du följande fungerar i din kommun?)	andel mycket dåligt	andel ganska dåligt	andel ganska bra	andel mycket bra	andel positiva (mycket och ganska bra)	andel negativa (mycket och ganska dåligt)
...hämtningen av hushållsavfall	..	6	44	48	92	8
...utbudet av platser för förpacknings-återvinning i närheten till där du bor	7	15	39	40	78	22
...utbudet av återvinningscentraler i din kommun, där du kan lämna in farligt avfall, grovsopor och elektronik.	6	17	38	38	76	24
...möjligheten att kunna återvinna avfall utan att behöva transportera bort det med bil eller annat motordrivet fordon	34	32	21	13	34	66
...kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i sina verksamheter	10	30	40	20	59	41
...kommunens information om vad du kan göra för att minska din miljö- och klimatpåverkan	14	40	36	10	46	54
...kommunens arbete för att säkerställa tillgången till dricksvatten	5	10	37	48	85	15

- Kundnöjdheten angående hämtning av hushållsavfall är hög, särskilt med tanke på att bolaget bytte insamlingsleverantör 2020 och att taxan höjts åren 2019-2021.
- Nöjdheten angående insamling av förpackningar är högre än de undersökningar som genomförts i Avfall Sveriges regi.
- Kommunens kretsloppscentraler uppskattas av merparten av medborgarna i Nacka, dock visar SCB:s undersökning ett lägre resultat än de undersökningar som genomförts i Avfall Sveriges regi.
- Bolaget har intensifierat ambitionerna om att kunna hämta grovavfall närmare bostaden genom den mobila kretsloppscentralen. På sikt bör kundnöjdheten därmed kunna öka. Det bör dock noteras att mobil insamling av grovavfall är betydligt mer kostsamt än insamling via kretsloppscentralerna.

Bilaga 2 – Avfall web

Värderingsdel

Mycket god hållbarhet
God hållbarhet
Mindre god hållbarhet
Dålig hållbarhet

Översiktsdel

Lågt
Medel-låg
Medel-hög
Högt

Värderingsrapport Stockholms län 2021 (för Nacka anges även år 2020)

Värderingsdel	Nacka 2020	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby
AVFALLSMÄNGDER - FÖREBYGGA AVFALL							
Mängd insamlat kommunalt avfall, exkl trädgårdsavfall (kg/person)	387	362	344	389	281	461	434
Mängd insamlat restavfall (kg/person)	157	156	139	145	165	168	157
Material till återanvändning (kg/person)	Data saknas	6,5	3,9	3,9	2,9	3,5	6,4
ÅTERVINNING							
Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall, andel (%)	Data saknas	29	38	34	25	29	36
Andel av uppkommet matavfall som behandlas biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara. (%)	28	32	35	41	24	27	33
MILJÖEFFEKTER							
Andel förnybara drivmedel - Insamling mat- och restavfall (%)	96	91	98	81	70	79	88
Mängd förpackningar och returpapper, exkl. avfallsbärare, i restavfall (villa) (kg/hushåll och vecka)	2,8	1,4	0,7	1,1	2,3	1,9	1,3
Mängd förpackningar och returpapper, exkl. avfallsbärare, i restavfall (lägenhet) (kg/hushåll och vecka)	1,2	1,2	1,5	1,1	0,9	1,3	1,7
Mängd matavfall i restavfall (villa) (kg/hushåll och vecka)	1,9	0,6	0,7	0,9	1,8	2,0	1,0
Mängd matavfall i restavfall (lägenhet) (kg/hushåll och vecka)	1,2	0,6	1,1	1,0	1,3	1,5	1,5
Mängd kommunalt avfall till deponering (kg/pers)	3,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,3	4,4
KUNDNÖJDHET - KVALITET OCH SERVICE							
Nöjdhet avfallshantering en- och tvåfamiljshus (%)	88	85	73	83	49	95	80
Nöjdhet avfallshantering lägenhet (%)	83	78	67	-	54	95	70
Nöjdhet hämtning kommunalt avfall vid bostad (%)	85	87	93	92	-	95	89
Nöjdhet besök ÅVC (%)	91	88	83	75	80	84	79
Nöjdhet information (%)	68	67	63	69	35	-	57
Översiktsdel							
KUND - Avfallsavgifter							
Vanligaste avgift en- och tvåfamiljshus (kr/år)	2 844	3 272	2 400	2 034	2 020	2 009	2 510
Vanligaste avgift lägenhet i flerbostadshus (kr/år)	2 025	2 199	1 928	1 307	1 350	1 403	891
EKONOMI - Kostnader							
Totala kostnader exkl slam (kr/person)	854	877	933	807	725	970	712
Årskostnad service- och administration exkl slam (kr/person)	443	438	316	352	246	-	265
Årskostnad insamling mat- och restavfall (kr/person)	297	320	445	292	289	422	263
Årskostnad behandling inkl fjärrtransport av mat- och restavfall (kr/person)	104	104	153	160	178	0	173

Bilaga 3 – Hållbarhetsindex (HBI)

Hållbarhetsindex (HBI) är en modell som redovisar statusen i VA-verksamheten. Varje delområde utvärderas med hjälp av ett antal frågor och nyckeltal. HBI syftar till att förbättra och prioritera viktiga områden och stödjer det långsiktiga arbetet då HBI:s planeringshorisont är 5–10 år.

HBI 2018—2021

	Hållbara tjänster för brukare						Miljömässig hållbarhet				Hållbara resurser			
	Th	Tv	Tl	Tp	Ta	Tn	Tk	Mr	Me	Mm	Mv	Rs	Rd	Rk
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och översvämningssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav	Vattentillgång	VA-anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
2018	1	2	3	2	2	1	2	2	1	1	2	2	2	2
2019	1	2	3	2	2	1	2	2	1	2	1	2	2	2
2020	1	2	3	2	2	1	2	2	1	2	1	3	2	2
2021	1	2	3	2	1	1	2	1	1	1	1	3	2	2

Kommentarer HBI

Några av de viktigaste aktiviteterna som Nacka vatten och avfall genomför är:

- Samverkan med Nacka kommun för att säkra tillgången till nödvatten. Bland annat sker en prioritering av samhällsviktiga funktioner och arbete med nödvattenplanen.
- Deltagande i kommunens arbete med en klimatanpassningsplan.
- Systematiskt arbete med förnyelseplanering och reinvesteringar i såväl ledningsnät som i de tekniska anläggningarna.
- Planering och åtgärder för redundans i huvudvattenledningsnätet.
- Systematisk läcksökning för att minska vattenförlusterna på ledningsnätet.
- Förstudie om implementering av Asset management (Tillgångsförvaltning) på NVOA för att säkerställa ett systematiskt arbete kring drift och underhåll av anläggningar.

Statusen för tre delområden har förbättrats under 2021. *Klimatanpassning och översvämningssäkerhet* i och med kommunens arbete med en klimatanpassningsplan, *hushållning med ändliga resurser* på grund av att både Käppala och Stockholm Vatten och avfall återför fosfor från slam på ett hållbart sätt samt *miljökrav* p g a färre bräddningar.

Delområde *VA-anläggningens status* är fortsatt röd vilket beror på Stockholm Vatten och Avfall och Käppalas omfattande investeringsbehov i sina avloppsreningsverk. Delområde *Leveranssäkerhet* kvarstår på röd nivå eftersom nödvattenplanen inte är färdigställd samt att Stockholm Vatten och Avfall har angett att deras vattenproduktion närmar sig kapacitetstaket.

Bilaga 4 – Utvalda nyckeltal från VASS, jämförelsekommuner

Statistikuppgifter hämtade från Svenskt Vattens statistiksystem VASS

	Nacka		Tyresö	Danderyd	Sollentuna	Solna	Täby
	2020	2019	2020	2020	2020	2020	2020
Antal invånare i kommunen	106 505	105 189	48 678	32 712	73 980	83 162	72 834
Antal anslutna personer till det allmänna vattenledningsnätet i kommunen	103 310	102 033	45 989	32 712	73 980	83 182	72 384
Anläggningsavgift för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa), kr	190 679	190 679	194 684	233 078	154 775	177 550	154 150
Anläggningsavgift för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter), kr	896 545	896 545	600 364	428 413	510 025	1 140 050	838 400
Total årskostnad för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa), kr	6 803	6 803	7 859	7 578	5 613	3 246	4 638
Total årskostnad för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter), kr	70 791	70 791	76 276	40 569	55 680	24 667	48 996
Elförbrukning för vattenledningsnät, kWh	1 674 314	1 366 336	193 685	129 520	80 000	i.u.	i.u.
Elförbrukning för avloppsledningsnät, kWh	1 946 397	2 720 428	1 116 128	434 306	448 064	345 870	500 000
Bräddning från avloppssystem - ledningsnät, m ³	781	12 323	151	i.u.	0	26	300
Mätt eller uppskattad vattenförbrukning som ej debiterats, m ³	120 000	120 000	2 570	20 000	10 000	59 679	1 017 145
Avledd mängd avloppsvatten till annan kommun eller bolag, m ³	10 547 671	11 326 200	3 891 016	6 188 000	7 000 000	8 717 200	6 281 207
Debiterad avloppsmängd inom den egna kommunen, m ³	6 075 782	6 620 481	2 569 216	2 189 958	4 806 311	6 325 637	3 984 243
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten. Råvatten ingår ej	131	132	50	47	94	68	64
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten som bedömts tjänligt med anm.	1	5	0	1	0	4	2
Antal rörbrott/vattenläckor på vattenledningsnätet	22	28	13	15	11	2	13
Antal rörbrott/vattenläckor på serviser	20	26	8	14	2	0	3
Antal stopp på spillvattenförande ledningar	14	10	22	15	19	1	14
Antal stopp i spillvattenförande serviser	8	10	12	14	19	0	12
Antal rörbrott på tryckavloppsledningar och LTA-ledningar	0	1	0	1	0	0	0

Bilaga 5 – Kundservice samtalsstatistik och kundutvärdering

Samtalsstatistik för 2022 (jan – april)

Inkommande samtal	4 559
Besvarade samtal	4 475
Ej besvarade samtal	264

Nyckeltal	Utfall	Mål	Diff.	Notering
Telefonkö snitt	37 sek	60 sek		Genomsnittlig kötid på 37 sekunder.
Förlorade samtal snitt	4%	Max 5%		Snitt 96% besvarade samtal. Av 264 st ej besvarade samtal la 80 st på innan 20 sek.
Tillgänglighetsindex	71	70		2021: Utfall 71, mäts årsvis.

Kundutvärdering från kundundersökning 2021 rörande kundservice

Positiv andel för betygsfrågor inom frågeområde

	VA			Avfall		
	2021	2020	diff	2021	2020	diff
	Antal svar	152	145	141	156	
Hur nöjd är du med...						
Vår hemsida som informationskanal gällande VA/Avfall?	55%	60%		52%	61%	
Det bemötande du fått från vår kundtjänst när du kontaktat oss om VA/Avfall senaste 12 månaderna?	71%	78%		66%	62%	
Hur lätt det varit att komma i kontakt med rätt person hos oss när du haft behov av att diskutera frågor gällande VA/Avfall?	72%	67%		71%	51%	
Tänk på all erfarenhet du har av Nacka vatten och avfall AB som leverantör av VA/Avfall, hur nöjd är du då?	88%	94%		84%	82%	
Hur prisvärda anser du tjänsterna är?	52%	56%		46%	41%	

26 (26)

Hemsidan och E-tjänster

Förstudie för att få en övergripande bild av hur webbplatsen upplevs av våra besökare och få en ökad förståelse för användarnas behov och beteenden har gjorts under tertialet. I denna förstudie har det bland annat framkommit att bolagets hemsida upplevs som svårnavigerad, arbetet med webbplatsens struktur och navigation ska ses över och åtgärdas. Noterat är också ett ökat behov av att utöka och utveckla bolagets sortiment av e-tjänster för att möjliggöra självhjälp för kunden i större utsträckning.

Hänvisning

Samverkar mellan kundservice och övriga avdelningar inom bolaget har ökat och hänvisningar vid samtal till rätt avdelning sker i allt större utsträckning. Arbets sättet med hur kundservice hänvisar har också justerats till att i första hand ta ett meddelande och förmedla vidare till efterfrågad person/avdelning som får återkomma till kunden, på det sättet kan felfördelade ärenden rättas till internt utan att kunden upplever det.